

Jaarverslag

Hof van Discipline & Raden van Discipline

Jaarverslag 2010

Hof van Discipline & Raden van Discipline

Inhoud

Inhoud	2
1. Voorwoord en inleiding	5
2. Organisatie van het tuchtrecht	7
2.1 Algemeen	7
2.2 De tuchtcolleges	8
2.3 Samenstelling van de tuchtcolleges	8
2.4 Wie is klachtrechtig?	8
2.5 Over wie kan worden geklaagd?	9
2.6 Waaraan wordt getoetst?	9
2.7 Indienen van een klacht	9
2.8 Instructie door de deken	9
2.9 Voorzittersbeslissing	10
2.10 Behandeling ter zitting, inzage stukken	10
2.1.1 Openbaarheid van de zittingen	10
2.1.2 Maatregelen	10
2.1.3 Hoger beroep	11
2.1.4 Publicatie van tuchtrechtelijke uitspraken	11
2.1.5 Bijzondere procedures uit de Advocatenwet	12

3.	Overzicht klachten en beslissingen	15
3.1	Raden van Discipline	15
3.1.1	Aantal advocaten per arrondissement 2010	15
3.1.2	Aantal advocaten per ressort 2010	16
3.1.3	Aantal ingekomen dossiers in 2010 bij de Raden van Toezicht	16
3.1.4	Aantal nieuwe zaken per raad gedurende 2010	17
3.1.5	Aantal in 2010 bij de Raad van Discipline aangebrachte klachtzaken per arrondissement	17
3.1.6	Tuchtrechtelijk oordeel Raden van Discipline	17
3.1.7	Afgedane zaken per raad	18
3.2	Hof van Discipline	19
3.2.1	Aantal nieuwe zaken hof gedurende 2010	19
3.2.2	Herkomst hoger beroepszaken in 2010 per Raad van Discipline	19
3.2.3	Tuchtrechtelijk oordeel Hof van Discipline	19
3.2.4	Afgedane zaken hof	20
4.	Schorsingen en schrappingen	21
4.1	Schrappingen	21
4.2	Onvoorwaardelijke schorsingen	22
4.3	Voorwaardelijke schorsingen	25
4.4	Voorziening wegens onbehoorlijke praktijkuitoefening	27
5.	Casuïstiek	29
5.1	Hof van Discipline 11 januari 2010, nr. 5488	29
5.2	Hof van Discipline 15 januari 2010, nr. 5471	30
5.3	Raad van Discipline Amsterdam 25 februari 2010, 09-123A	30
5.4	Hof van Discipline 5 maart 2010, nr. 5536	31
5.5	Hof van Discipline 15 maart 2010, nr. 5539	31
5.6	Hof van Discipline 9 april 2010, nr. 5597	32
5.7	Hof van Discipline 11 juni 2010, nr. 5521	32
5.8	Hof van Discipline 11 juni 2010, nr. 5614	33
5.9	Raad van Discipline Amsterdam 13 juli 2010, 09-326A	33
5.10	Raad van Discipline Amsterdam 13 juli 2010, 10-049A	34
5.11	Raad van Discipline Amsterdam 18 juli 2010, 10-002A	34
5.12	Hof van Discipline 27 augustus 2010, nr. 5553	35
5.13	Raad van Discipline Amsterdam 14 september 2010, 10-089A	35

5.1 4	Hof van Discipline 1 5 oktober 2010, nr. 5 7 2 4	3 6
5.1 5	Hof van Discipline 1 2 november 2012, nr. 5 7 1 4	3 6
5.1 6	Hof van Discipline 6 december 2010, nr. 5 7 7 5	3 7

6. Samenstelling colleges **39**

	Raad van Discipline Amsterdam	3 9
	Raad van Discipline Arnhem	4 1
	Raad van Discipline Den Haag	4 2
	Raad van Discipline 's-Hertogenbosch	4 3
	Raad van Discipline Leeuwarden	4 4
	Hof van Discipline	4 5

Voorwoord en Inleiding

Voor u ligt het tweede gezamenlijke jaarverslag van het Hof van Discipline en de vijf Raden van Discipline.

Het advocatentuchtrecht geniet toenemende belangstelling van het publiek en de pers en de gegevens in dit jaarverslag zullen belangstellenden wederom in staat stellen van de cijfers over het afgelopen jaar kennis te nemen.

Opmerkelijk is dat het aantal nieuwe zaken bij de Raden in 2010 (1.240) behoorlijk (22%) is toegenomen ten opzichte van 2009 (1.020). De instroom bij het Hof van Discipline is in 2010 (293) ten opzichte van 2009 (302) ongeveer gelijk gebleven. Te verwachten valt dat het hogere aantal zaken in eerste aanleg in 2010 zal doorwerken in de tweede instantie zodat in 2011 een grotere instroom bij het Hof waarschijnlijk lijkt.

De colleges hebben behalve middels dit gezamenlijke jaarverslag ook bijgedragen aan de grotere bekendheid van het advocatentuchtrecht door de website www.tuchtrecht.nl, waarop zij alle uitspraken van het Hof en de Raden in geanonimiseerde vorm publiceren. Niet alleen rechtzoekenden maar ook advocaten blijken ter zitting vaak beter op de hoogte van tuchtrechtelijke beslissingen dan voorheen.

Juist met het oog op deze voortschrijdende ontwikkelingen is het goed om stil te staan bij de belangrijkste wijzigingen die het tuchtrecht in de loop der jaren heeft ondergaan. Het Hof van Discipline is bij de inwerkingtreding van de Advocatenwet in 1952 in het leven geroepen als appelinstantie voor het advocatentuchtrecht. De zaken worden bij het

Hof behandeld door een kamer van vijf, bestaande uit drie rechters en twee advocaten. De eerst aanleg voor klachtzaken werd destijds opgedragen aan de negentien Raden van Toezicht, het bestuur van de plaatselijke orde van advocaten. In 1986, nu 25 jaar geleden, werd de Advocatenwet gewijzigd en werd de behandeling in eerste aanleg opgedragen aan vijf Raden van Discipline, in ieder hofressort één. De klachtzaken worden ook bij de Raden behandeld door vijf personen, van wie de voorzitter rechter is en de vier leden advocaten zijn. Het is dus pas sinds 25 jaar dat advocaten tegen wie een klacht is ingediend niet meer op een besloten zitting bij de Raad van Toezicht in hun eigen arrondissement behoeven te verschijnen maar ter openbare zitting van de regionaal samengestelde Raad van Discipline.

Een ander aspect van de grotere bekendheid en de toenemende transparantie van het tuchtrecht vormt de recent voorgestelde wijziging van artikel 8 Advocatenwet (wetsontwerp 32 382), waarin onder meer publicatie op naam van de maatregelen van schorsing en schrapping is voorzien in een voor ieder toegankelijk register, de zogenaamde zwarte lijst. Men zou kunnen zeggen dat met de invoering van dit register wordt tegemoet gekomen aan onder meer de belangen van de consument. Dat is een goede ontwikkeling, die tevens bijdraagt aan het primaire doel van het advocatentuchtrecht: het bevorderen van de kwaliteit van de beroepsuitoefening.

De tuchtrechters staan in het algemeen positief tegenover deze ontwikkelingen, die deels mede vanuit hun praktijkervaring geëntameerd zijn en waaraan zij hun inbreng hebben gegeven, onder meer door deelname aan expertmeetings met het Ministerie van Justitie en het leveren van commentaar op (voor)ontwerpen voor wetswijzigingen. Zij hechten veel waarde aan de toegenomen en toenemende professionalisering en transparantie van de tuchtrechtspraak voor de advocatuur.

D.J. Markx

Voorzitter Raad van Discipline Amsterdam

Organisatie van het tuchtrecht

Jaarverslag 2010 >

7

2.1 Algemeen

Het advocatentuchtrecht is geregeld in de Advocatenwet. Artikel 46 van die wet luidt als volgt:

De advocaten zijn aan tuchtrechtspraak onderworpen ter zake van enig handelen of nalaten in strijd met de zorg, die zij als advocaat behoren te betrachten ten opzichte van degenen wier belangen zij als zodanig behartigen of behoren te behartigen, ter zake van inbreuken op de verordeningen van de Nederlandse Orde en ter zake van enig handelen of nalaten dat een behoorlijk advocaat niet betaamt. Deze tuchtrechtspraak wordt uitgeoefend in eerste aanleg door de Raden van Discipline en in hoger beroep, tevens in hoogste ressort, door het Hof van Discipline.

In dit artikel en de artikelen die daarop volgen staat omschreven welk handelen door de tuchtrechter kan worden getoetst, aan welke norm wordt getoetst en wie het tuchtrechtelijk oordeel velt. Het handelen dat wordt getoetst aan de norm van artikel 46 betreft ten eerste de belangenbehartiging. De norm is de zorg die ten opzichte van de persoon, die als klager zou kunnen optreden, in acht genomen moet worden. Ten tweede is een advocaat gehouden om de verordeningen van de Nederlandse Orde van Advocaten na te leven. Tot slot moet altijd de vraag beantwoord worden of het handelen onbetamelijk is of niet, dat wil zeggen of een behoorlijk advocaat op de onderhavige wijze mag optreden of niet.

2.2 De tuchtcolleges

Er zijn vijf Raden van Discipline. Het werkgebieden van de vijf raden komt overeen met de hofressorten, te weten Amsterdam, Arnhem, Den Haag, 's-Hertogenbosch en Leeuwarden. Zaken in hoger beroep worden behandeld door het Hof van Discipline, dat zitting houdt in 's-Hertogenbosch. Het werkgebied voor het hof bestrijkt heel Nederland. De Raden van Discipline oordelen in eerste aanleg en in hoger beroep, tevens laatste instantie, oordeelt het Hof van Discipline.

2.3 Samenstelling van de tuchtcolleges

Raden van Discipline bestaan uit een voorzitter en plaatsvervangend voorzitters, die allen lid zijn van de rechterlijke macht, en advocaatleden. De (plaatsvervangend) voorzitters worden bij Koninklijk Besluit benoemd. De advocaatleden worden verkozen door het College van Afgevaardigden, een besluitvormend orgaan van de Nederlandse Orde waarin alle plaatselijke Ordes zijn vertegenwoordigd.

Een kamer van de raad die over een zaak beslist, behandelt de klacht op een zitting waarvoor partijen worden uitgenodigd. De kamer wordt voorgezeten door de voorzitter van de raad of door één van de plaatsvervangend voorzitters. In de kamer zitten daarnaast vier advocaatleden.

Het Hof van Discipline bestaat uit een voorzitter, plaatsvervangend voorzitters, (plaatsvervangend) kroonleden en (plaatsvervangend) advocaatleden. Een kamer van het hof behandelt een hoger beroep op zitting. Een dergelijke kamer wordt voorgezeten door de voorzitter of één van de plaatsvervangend voorzitters. In de kamer zitten daarnaast twee kroonleden en twee advocaatleden. De voorzitters en kroonleden worden bij Koninklijk besluit benoemd en zijn lid van de rechterlijke macht. De advocaatleden worden verkozen door het College van Afgevaardigden.

2.4 Wie is klachtgerechtigd?

Een klacht kan door een belanghebbende worden ingediend. Dat kan dus een cliënt zijn of een wederpartij van een advocaat, of een derde die meent dat de zorgvuldigheidsnorm uit artikel 46 jegens hem is geschonden. Als een klager een klacht indient over handelen, waarin de klager niet rechtstreeks in zijn belang is getroffen, wordt de klager niet-ontvankelijk verklaard. Alleen de deken van de plaatselijke Orde van Advocaten mag klagen over zaken met een algemeen belang.

2.5 Over wie kan worden geklaagd?

Een klacht richt zich tegen een individuele advocaat. Als een klager niet goed kan duiden wie de aan te spreken advocaat is, kan de deken dat in zijn onderzoek betrekken. Sommige klachten lenen zich niet voor indienen tegen een persoon. In uitzonderingsgevallen kan de klacht ook gericht worden tegen een kantoor of een maatschap.

2.6 Waaraan wordt getoetst?

Getoetst wordt aan de norm die is neergelegd in artikel 46 Advocatenwet. Wat onbetamelijk is wordt mede bepaald door de Gedragsregels voor Advocaten en de verordeningen van de Nederlandse Orde van Advocaten, waarin regelgeving voor advocaten is opgenomen.

2.7 Indienen van een klacht

Een klacht over een advocaat kan worden ingediend bij de deken van het arrondissement waar de advocaat is ingeschreven. Nederland is ingedeeld in 19 arrondissementen. Ieder arrondissement heeft een arrondissementsrechtbank en advocaten zijn ingeschreven op het tableau in het arrondissement waarin zij zijn gevestigd. Een advocaat is op grond van de Advocatenwet lid van de Nederlandse Orde van Advocaten én van de Orde van advocaten van het arrondissement waarin hij is ingeschreven. De Orde van advocaten in het arrondissement kent een bestuur, de Raad van Toezicht, dat wordt voorgezeten door de deken. De Advocatenwet kent bevoegdheden toe aan de Raad van Toezicht en bevoegdheden toe aan de deken. De klacht moet schriftelijk worden ingediend.

2.8 Instructie door de deken

De deken onderzoekt de bij hem ingediende klacht. De deken zal de advocaat in de gelegenheid stellen zijn standpunt naar voren te brengen. Een advocaat is verplicht de deken de gevraagde inlichtingen te verstrekken.

De deken onderzoekt de klacht en tracht, waar mogelijk, te bemiddelen en tot een oplossing te komen. Als de klager na het dekenonderzoek wenst dat de zaak wordt doorgeleid naar de Raad van Discipline, geeft de deken hier gehoor aan. De raad zal de zaak behandelen en een beslissing nemen.

Wanneer het een klacht tegen een deken betreft, wijst de voorzitter van de Raad van Discipline een andere deken aan om de klacht te onderzoeken

2.9 Voorzittersbeslissing

Als een klacht door een deken naar de raad wordt doorgeleid, kan de voorzitter van de raad zonder mondelinge behandeling binnen dertig dagen beslissen dat de klacht kennelijk ongegrond, kennelijk niet-ontvankelijk of kennelijk van onvoldoende gewicht is. Tegen een dergelijke beslissing staat binnen een termijn van veertien dagen verzet open, dat door een voltallige kamer van de raad wordt behandeld. Als het verzet tegen de voorzittersbeslissing ongegrond wordt verklaard, staat geen hoger beroep open.

2.1 O Behandeling ter zitting, inzage stukken

Partijen worden opgeroepen voor een behandeling ter zitting. Partijen hebben het recht voorafgaand aan de zitting de stukken in te zien en kunnen zich bij de behandeling van de klacht door een raadsman laten bijstaan. Het is overigens niet noodzakelijk dat die raadsman een advocaat is.

2.1 1 Openbaarheid van de zittingen

Behandeling van reguliere klachten bij de raad en bij het hof zijn openbaar. Zaken op grond van artikel 60b en verder van de Advocatenwet (zie hieronder) worden behandeld met gesloten deuren. Uitspraken in klachtzaken worden door de tuchtcolleges in het openbaar gedaan en moeten worden gemotiveerd

2.1 2 Maatregelen

Als de raad of het hof een klacht gegrond verklaard, kan aan de verweerder een maatregel worden opgelegd. Mogelijke maatregelen zijn:

- waarschuwing
- berisping
- voorwaardelijke schorsing
- onvoorwaardelijke schorsing
- schrapping van het tableau

Een schorsing kan ten hoogste een jaar duren. Aan een voorwaardelijke schorsing kan een proeftijd worden verbonden van maximaal twee jaar. De tuchtrechter kan bovendien bij de maatregelen berisping, schorsing en schrapping bepalen dat de uitspraak moet worden openbaar gemaakt.

Wanneer een uitgesproken schrapping onherroepelijk wordt, is een advocaat niet meer gerechtigd om nog langer als advocaat werkzaam te zijn. Een geschorste advocaat mag gedurende de schorsing de praktijk niet uitoefenen. Hij mag in dat geval ook niet optreden in procedures waarbij de bijstand van een advocaat niet verplicht is. Een maatregel is pas definitief als de termijn om hoger beroep in te stellen ongebruikt is verstreken of wanneer het hof in beroep uitspraak heeft gedaan. Als een advocaat niet aan een opgelegde voorwaarde voldoet, kan de raad de voorwaardelijke maatregel omzetten in een onvoorwaardelijke.

De raad kan, op verzoek van de klager of ambtshalve, ook uitspreken of de beklagde advocaat jegens de klager de zorgvuldigheid heeft betracht die bij een behoorlijke rechtshulpverlening betaamt.

2.1 3 Hoger beroep

De klager die door de raad (deels) in het ongelijk is gesteld, en de verweerder jegens wie de beslissing is genomen, hebben de mogelijkheid om binnen dertig dagen in hoger beroep te gaan bij het Hof van Discipline. De algemeen deken van de Nederlandse Orde van Advocaten is eveneens bevoegd om hoger beroep in te stellen. Dat gebeurt in de regel alleen bij principiële zaken in het algemeen belang.

Het hof beslist op de klachtonderdelen die in hoger beroep aan de orde komen. Het hof beslist in hoogste en dus laatste instantie. Cassatie van een uitspraak van het hof is dus niet mogelijk. De voorzitter van het hof kan kennelijk niet-ontvankelijke of kennelijk ongegronde beroepen binnen dertig dagen afwijzen. Tegen een dergelijke beslissing staat verzet open dat door een voltallige kamer wordt behandeld.

Ook voor de behandeling van het hoger beroep door het hof geldt dat partijen worden gehoord tijdens een openbare zitting en dat de uitspraak in het openbaar en gemotiveerd moet gebeuren.

2.1 4 Publicatie van tuchtrechtelijke uitspraken

De uitspraken van de raden en het hof worden geanonimiseerd gepubliceerd op www.raadvandiscipline.nl respectievelijk www.hofvandiscipline.nl. Dit zijn de eigen sites van de colleges waarop algemene gegevens staan vermeld. Via de sites kan gezocht worden op de uitspraken van de colleges welke uitspraken worden gepubliceerd op www.tuchtrecht.nl.

Deze geanonimiseerde publicatie moet worden onderscheiden van de bijkomende maatregel die de tuchtrechter kan opleggen om een berisping, schorsing of schrapping openbaar te laten maken.

2.1 5 Bijzondere procedures uit de Advocatenwet

Naast de in 2.1 genoemde reguliere klachtprocedure, worden ten overstaan van de tuchtcolleges ook bijzondere procedures gevoerd, die ook in de Advocatenwet staan genoemd. Het gaat om:

Spoedshalve schorsing (artikel 60ab en volgende)

Op grond van artikel 60ab kan de deken de raad voor die gevallen waarin een ernstig vermoeden is gerezen van een handelen of nalaten waardoor een in artikel 46 beschermd belang zeer ernstig is of dreigt te worden geschaad, een advocaat met onmiddellijke ingang schorsen of een andere voorziening treffen. Dit zijn zaken waarin het maatschappelijk belang vergt dat afwikkeling van de tuchtprocedure niet wordt afgewacht, alvorens de tuchtrechtelijke maatregel te laten ingaan.

Onbehoorlijke praktijkuitoefening (artikel 60b en volgende)

De deken kan op grond van artikel 60b de Raad van Discipline vragen een voorziening te treffen, waaronder in meest vergaande mate schorsing voor onbepaalde tijd, als een advocaat er tijdelijk of blijvend geen blijk van geeft zijn praktijk behoorlijk uit te kunnen oefenen. In een dergelijke procedure kunnen ook geheel andere belangen aan de orde komen dan de belangen die artikel 46 beschermt.

Beklag weigering aanwijzing advocaat (artikel 13)

Een rechtzoekende kan op grond van artikel 13 de deken van het arrondissement waarin hij hulp van een advocaat nodig heeft, vragen hem een advocaat aan te wijzen, als hij zelf geen advocaat kan vinden en voor rechtshulp waar verplichte procesvertegenwoordiging nodig is. Op een dergelijk verzoek beslist de deken. Als de deken het verzoek afwijst kan de rechtzoekende zijn beklag doen bij het Hof van Discipline. Het hof oordeelt of de deken in redelijkheid tot zijn besluit heeft kunnen komen.

Beklag bij verzet tegen inschrijving als advocaat (artikel 5)

Een jurist die advocaat wil worden, dient aan een aantal wettelijke voorwaarden te voldoen. Als hij als advocaat wil worden ingeschreven, dient hij een verzoekschrift in bij de rechtbank van het arrondissement waarin hij zich wil vestigen. De Raad van Toezicht van de Orde van Advocaten in dat arrondissement kan besluiten verzet te doen (in te dienen bij de rechtbank) tegen beëdiging van de beoogd advocaat, omdat de verzoeker niet aan de vereisten voldoet, of wanneer de Raad van Toezicht meent dat gegronde vrees bestaat dat de verzoeker zich niet aan de wettelijke en andere geldende regelingen zal houden. Als de raad verzet doet, kan de verzoeker beklag doen bij het Hof van Discipline. Het hof oordeelt of de raad in redelijkheid tot zijn besluit heeft kunnen komen.

Beroep tegen schrappen van een reeds beëdigde advocaat door de Raad van Toezicht (artikel 9)

Als een advocaat is beëdigd, kan hij voor zijn handelen ter verantwoording worden geroepen bij de tuchtrechter. De Raad van Toezicht kan gedurende één jaar na beëdiging van de advocaat besluiten de advocaat te schrappen als de advocaat vóór zijn beëdiging feiten of omstandigheden voor de raad heeft verzwegen, die zo ernstig zijn dat als ze bekend waren geweest, de raad verzet had gedaan, of die als de feiten van na beëdiging waren, tot schrapping van het tableau hadden kunnen leiden. Als de Raad van Toezicht een dergelijke beslissing neemt, kan de betrokken advocaat in hoger beroep bij het hof. Het hof oordeelt of de raad in redelijkheid tot zijn besluit heeft kunnen komen.

Overzicht van klachten

Dit hoofdstuk bevat de belangrijkste kwantitatieve gegevens rondom de afhandeling van klachtzaken door de Raden van Discipline en het Hof van Discipline. Ter vergelijking zijn op een aantal plaatsen de cijfers van het jaarverslag 2009 tussen haakjes toegevoegd.

3.1 Raden van Discipline

3.1.1 Aantal advocaten per arrondissement 2010

Arrondissement	1-1-2010	31-12-2010
Alkmaar	273	283
Almelo	327	340
Amsterdam	4.627	4.704
Arnhem	825	856
Assen	187	191
Breda	764	774
Den Haag	1.733	1.779
Dordrecht	191	211
Groningen	336	339
Haarlem	527	529
's-Hertogenbosch	1.003	1.035

Leeuwarden	263	271
Maastricht	484	503
Middelburg	193	192
Roermond	263	258
Rotterdam	1.664	1.664
Utrecht	1.362	1.411
Zutphen	328	331
Zwolle-Lelystad	444	472

3.1.2 Aantal advocaten per ressort 2010

Ressort	1-1-2010	31-12-2010
Amsterdam	6.789	6.927
Arnhem	1.924	1.999
Den Haag	3.781	3.846
's-Hertogenbosch	2.514	2.570
Leeuwarden	786	801

3.1.3 Aantal ingekomen dossiers in 2010 bij de Raden van Toezicht

	Klachtendossiers	Bemiddelingsverzoeken
Alkmaar	97	-
Almelo	52	18
Amsterdam	568	128
Arnhem*	160	-
Assen	Geen gegevens beschikbaar	
Breda	154	75
Den Haag	265	248
Dordrecht	61	-
Groningen	94	-
Haarlem	171	16
's-Hertogenbosch	135	58
Leeuwarden*	71	-
Maastricht	207	-
Middelburg	Geen gegevens beschikbaar	
Roermond	109	33
Rotterdam	187	-
Utrecht	193	-
Zutphen	77	-
Zwolle-Lelystad	88	-

* Telling gebaseerd op het Ordejaar (2009-2010)

3.1.4 Aantal nieuwe zaken per raad gedurende 2010

Raad	Aantal	Verschil	Aantal klachtzaken per 100 advocaten
Amsterdam	451 (351)	100 (28%)	6,5 (5,2)
Arnhem	197 (104)	93 (89%)	10,0 (5,4)
Den Haag	234 (202)	32 (16%)	6,1 (5,4)
's-Hertogenbosch	261 (269)	-8 (-3%)	10,2 (10,8)
Leeuwarden	108 (94)	14 (15%)	13,6 (12,0)

3.1.5 Aantal in 2010 bij de Raad van Discipline aangebrachte klachtzaken per arrondissement

Amsterdam		Arnhem		Den Haag		's-Hertogenbosch		Leeuwarden	
Amsterdam	266	Arnhem	85	Den Haag	106	's-Hertogenbosch	81	Groningen	42
Utrecht	104	Zutphen	43	Rotterdam	99	Breda	74	Leeuwarden	21
Haarlem	39	Zwolle	35	Dordrecht	8	Maastricht	69	Assen	15
Alkmaar	35	Almelo	18	Middelburg	8	Roermond	37		

3.1.6 Tuchtrechtelijk oordeel Raden van Discipline

Oordeel	Amsterdam	Arnhem	Den Haag	's-Hertogenbosch	Leeuwarden
ongegrond/niet ontvankelijk	88 (106)	4 (34)	69 (82)	4 (122)	55 (63)
gegrond/geen maatregel	24 (34)	8 (5)	3 (4)	6 (4)	5 (4)
gegrond/waarschuwing	39 (31)	17 (16)	25 (17)	38 (36)	13 (10)
gegrond/berisping	18 (25)	9 (9)	20 (15)	26 (10)	5 (8)
gegrond/voorwaardelijke schorsing	6 (9)	4 (4)	5 (1)	9 (5)	0 (3)
gegrond/onvoorwaardelijke schorsing	10 (17)	5 (5)	7 (1)	11 (3)	8 (6)
schrapping	3 (5)	1 (0)	2 (5)	0 (3)	0 (0)
art. 60ab schorsing	0 (0)	3 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
art. 60b schorsing voor onbepaalde tijd	1 (2)	1 (0)	3 (1)	2 (0)	0 (0)
andere art. 60b voorziening	3 (2)	2 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
tenuitvoerlegging	1 (1)	0 (0)	1 (1)	1 (0)	0 (1)

3.1.7 Afdane zaken per raad

Raad	(deels) gegrond	ongegrond	niet-ontvankelijk
Amsterdam	100 (121)	82 (96)	6 (10)
Arnhem	44 (39)	35 (70)	3 (8)
Den Haag	66 (55)	66 (11)	3 (3)
's-Hertogenbosch	62 (60)	66 (48)	4 (0)
Leeuwarden	30 (34)	31 (62)	8 (17)

Aard van de gegronde klachten	Amsterdam	Den Haag	Leeuwarden
Derdengeldenrekening	5 (2)	2 (0)	3 (0)
Bruyninckx-richtlijnen ¹	2 (1)	0 (0)	0 (0)
Wid/MOT ²	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Gedragregels 23-28 (financiële regels)	10 (13)	8 (3)	0 (3)
Toevoegingsperikelen	7 (7)	2 (0)	8 (1)
Gedragregel 7 ³	3 (4)	6 (3)	2 (0)
Puntenklachten	1 (0)	1 (1)	0 (1)
Geheimhouding	1 (2)	2 (1)	2 (1)
Communicatie met de cliënt	12 (20)	10 (2)	9 (3)
Gedragregel 37 ⁴	5 (4)	5 (1)	0 (1)
Beroepsaansprakelijkheidsverzekering	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Prestatie onder de maat	18 (7)	33 (5)	1 (6)

- 1 Richtlijnen ter voorkoming van betrokkenheid van de advocaat bij criminele handelingen. Deze richtlijnen zijn sinds 1 juli 2009 opgegaan in de Verordening op de administratie en de financiële integriteit.
- 2 Wet Identificatie bij Dienstverlening en Wet Melding Ongebruikelijke Transacties. Per 1 augustus 2008 zijn deze wetten vervangen door de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft).
- 3 Gedragregel 7 ziet op belangenconflicten.
- 4 Gedragregel 37 verplicht een advocaat om mee te werken aan het onderzoek door de deken naar een ingediende klacht of aan een verzoek om informatie van de deken in het kader van een controle.

3.2 Hof van Discipline

3.2.1 Aantal nieuwe zaken hof gedurende 2010

Hof	Aantal	Verschil	Aantal beroepszaken per 100 advocaten
Hof van Discipline	293 (302)	-9 (-3%)	1,8 (1,9)

3.2.2 Herkomst hoger beroepszaken in 2010 per Raad van Discipline

Raad van Discipline	2010
Amsterdam	68 (94)
Arnhem	41 (39)
Den Haag	58 (57)
's-Hertogenbosch	63 (63)
Leeuwarden	16 (19)

3.2.3 Tuchtrechtelijk oordeel Hof van Discipline

Oordeel	Aantal
ongegrond/niet ontvankelijk	100 (119)
gegrond geen maatregel	9 (15)
gegrond waarschuwing	37 (43)
gegrond berisping	18 (19)
gegrond voorwaardelijke schorsing	8 (7)
gegrond onvoorwaardelijke schorsing	17 (11)
schrapping	2 (3)
art. 60b schorsing voor onbepaalde tijd	2 (0)
andere art. 60b voorziening	0 (0)

3.2.4 Afgedane zaken hof

	(deels) gegrond	ongegrond	niet-ontvankelijk
Hof van Discipline	75 (98)	89 (98)	11 (21)

Aard van de gegronde klachten

Derdengeldenrekening	3 (4)
Bruyninckx-richtlijnen ⁵	1 (2)
Wid/MOT ⁶	0 (2)
Gedragsregels 23-28 (financiële regels)	17 (14)
Toevoegingsperikelen	10 (8)
Gedragsregel 7 ⁷	9 (7)
Puntenklachten	0 (2)
Geheimhouding	5 (2)
Communicatie met de cliënt	12 (9)
Gedragsregel 37 ⁸	3 (6)
Beroepsaansprakelijkheidsverzekering	0 (0)
Prestatie onder de maat	18 (30)

5 Richtlijnen ter voorkoming van betrokkenheid van de advocaat bij criminele handelingen. Deze richtlijnen zijn sinds 1 juli 2009 opgegaan in de Verordening op de administratie en de financiële integriteit.

6 Wet Identificatie bij Dienstverlening en Wet Melding Ongebruikelijke Transacties. Per 1 augustus 2008 zijn deze wetten vervangen door de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft).

7 Gedragsregel 7 ziet op belangenconflicten.

8 Gedragsregel 37 verplicht een advocaat om mee te werken aan het onderzoek door de deken naar een ingediende klacht of aan een verzoek om informatie van de deken in het kader van een controle.

Schorsingen en schrappingen

Ter verduidelijking van de door raden en hof opgelegde zware maatregelen volgt hieronder een overzicht van een deel van de uitspraken van raden (voor zover tegen die uitspraken geen hoger beroep is ingesteld) en het hof waarin een voorwaardelijke of onvoorwaardelijke schorsing of schrapping is opgelegd. Het betreft korte samenvattingen van de uitspraken. Sommige uitspraken zijn al gepubliceerd. Anders zijn de uitspraken, geanonimiseerd, opvraagbaar bij de griffie van de instantie die de beslissing heeft gegeven.

4.1 Schrappingen

Hof van Discipline 18 juni 2010, nr. 5694

Schrapping van het tableau werd bepaald van een advocaat die structureel niet reageerde op brieven verstuurd namens de deken, had nagelaten zijn financiële verplichtingen te voldoen en niet voldeed aan de regelgeving voor advocaten om tijdig aangifte te doen inzake de Centrale Controle van Verordeningen. In 2007 had de Raad van Discipline overwogen dat er een onaanvaardbare situatie was ontstaan, welke was vastgesteld door de deken bij een ambtshalve onderzoek naar de financiële situatie van de praktijk van de advocaat. Aan hem was een schorsing van vier maanden met een proeftijd van twee jaar opgelegd. In 2009 heeft de deken ten uitvoerlegging van een voorwaardelijke schorsing gevraagd. De advocaat erkende de verweten gedragingen.

Raad van Discipline Den Haag 4 oktober 2010, R. 3468/10.98

Schrapping van het tableau werd uitgesproken van de advocaat die werd verweten niet te reageren op verzoeken van cliënten, belanghebbenden en de deken. De advocaat hield geen kantoor meer in een arrondissement.

4.2 Onvoorwaardelijke schorsingen¹

Hof van Discipline 11 januari 2010, nr. 5459

Vier maanden onvoorwaardelijke schorsing werd opgelegd aan een advocaat die, toen de deurwaarder bij de ten uitvoerlegging van een vonnis van twee executoriale titels waarin lijfdwang was toegestaan, zich bij de bevriende relatie van de advocaat vervoegde, daar zelf een actieve en onbetamelijke rol vervulde door mede een vluchtpoging te beramen bij een poging deze ten uitvoer te leggen en onvoldoende afstand van de uitvoering van de voorgenomen ambtshandelingen betrachtte.

Hof van Discipline 22 januari 2010, nr. 5551

Eén week onvoorwaardelijke schorsing werd opgelegd aan een advocaat die zijn cliënt niet had geïnformeerd over de datum waarop een zitting zou plaatsvinden, noch over de datum waarop de uitspraak was en een handtekening heeft laten zetten door de cliënt onder een verklaring waarin werd afgezien van het instellen van het beroep zonder dat de cliënt wist waar hij voor tekende en evenmin beroep te hebben ingesteld.

Hof van Discipline 1 februari 2010, nr. 5550

Drie maanden schorsing, waarvan twee voorwaardelijk, werd opgelegd aan een advocaat die optrad in een echtscheidingsprocedure en had verzuimd zelfstandig verweer te voeren. Nadat was afgesproken dat de advocaat dat verzuim in beroep zou herstellen, heeft hij nagelaten het beroep tijdig in te stellen. Vervolgens zou hij bij de rechtbank een alimentatieverzoek indienen, maar ook dat heeft hij nagelaten. Met de maatregel hield het hof rekening met het feit dat verweerder nu onder begeleiding werkt en dat sinds deze begeleiding geen nieuwe klachten over verweerder zijn binnengekomen.

Raad van Discipline Den Haag 8 februari 2010, R.3158/08.190

Onvoorwaardelijke schorsing voor de duur van een maand ingaande na een eventuele andere en/of lopende schorsing die aan de advocaat is opgelegd. De advocaat had op naam van een cassatieadvocaat een dagvaarding opgesteld en uitgebracht, zonder dat deze advocaat hiervan op de hoogte was. De advocaat heeft voorts de cliënt/klager niet onverwijld geïnformeerd over de gemaakte beroepsfouten.

---

¹ In het geval een deel van de schorsing voorwaardelijk werd opgelegd, is de desbetreffende maatregel in deze paragraaf opgenomen.

Raad van Discipline Amsterdam 23 maart 2010, 09-312U

Een onvoorwaardelijke schorsing van drie maanden werd opgelegd aan de advocaat die, twee dagen na zijn schorsing voor onbepaalde tijd op grond van art 60b, was verschenen in een televisieprogramma en daarin heeft uiteengezet hoe zijn kantoor een zaak tegen een bepaalde wederpartij zou aanpakken en welke vooruitzichten bestonden voor de claimanten voor wie zijn kantoor in die zaak optrad. De schorsing werd niet alleen opgelegd vanwege dit televisieoptreden, maar ook voor vanwege het gegrondverklaarde dekenbezwaar over schending van de geheimhoudingsplicht. Deze advocaat had informatie uit een echtscheidingszaak, waarin hij voor een van de echtelieden optrad, gebruikt in een andere zaak, waarbij zijn cliënt niet betrokken was en waarmee zijn cliënt ook niet gebaat was.

Hof van Discipline 12 april 2010, nr. 5599

Vier weken onvoorwaardelijke schorsing werd opgelegd aan een advocaat die ondanks verzoeken van de deken geen jaarstukken verschaftte en had nagelaten overleg te plegen met de deken alvorens conservatoire maatregelen te nemen.

Hof van Discipline 12 april 2010, nr. 5601

Drie weken onvoorwaardelijke schorsing werd opgelegd aan dezelfde advocaat als in de zaak 5599. In deze zaak verweet een oud-advocaatmedewerker van verweerster dat ze hem had geïnstrueerd om dossiers tijd te schrijven en in rekening te brengen welke in werkelijkheid niet aan de zaak was besteed.

Hof van Discipline 19 april 2010, nr. 5623

Eén maand onvoorwaardelijke schorsing wordt opgelegd aan een advocaat die had verzuimd de nietigheid van het ontslag van klager in te roepen en een procedure bij de rechtbank aanhangig te maken. Hij had een bedrag van € 595 in rekening gebracht onder de mededeling dat dit hetzelfde bedrag was dat hij op basis van een toevoeging zou ontvangen, terwijl nooit een toevoeging is aangevraagd en een termijn om loonvordering in te stellen laten verstrijken.

Raad van Discipline Amsterdam 16 juni 2010, 09-311U

Een schorsing voor de duur van een maand werd opgelegd aan de advocaat, die stelselmatig onjuiste informatie over zijn wederpartij had verspreid. Deze uitlatingen deed hij mede om cliënten te werven. Ook heeft de advocaat rechtstreeks aan de wederpartij sms-berichten gestuurd.

Hof van Discipline 25 juni 2010, nr. 5722

Eén maand onvoorwaardelijke schorsing werd opgelegd aan een advocaat die de opdracht had aanvaard een cassatie aanhangig te maken. Hij heeft met een door hem zelf opgesteld cassatieschriftuur deze "opdracht" uitbesteed aan een cassatieadvocaat, maar nooit gecontroleerd of deze opdracht was aangekomen of aanvaard. Evenmin heeft verweerder toen bleek dat de zaak niet tijdig was aangebracht de gemaakte fout onverwijld ter kennis van klager gebracht.

Hof van Discipline 2 augustus 2010, nrs. 5698 en 5699

Twee maanden schorsing, waarvan één voorwaardelijk, opgelegd aan een advocaat die in een strafzaak voor de bestudering van de stukken bestaande uit 2 ordners een bedrag van ruim € 25.000 had gedeclareerd. Verweerder had nagelaten schriftelijk vast te leggen dat cliënten verkozen geen gebruik te maken van gefinancierde rechtshulp. Hoewel door de tuchtrechter moeilijk was vast te stellen welk bedrag klagers onverschuldigd hebben betaald, werd de voorwaardelijke schorsing opgelegd onder de bijzondere voorwaarde dat binnen zes weken een bedrag van € 10.000 ex. BTW, vermeerderd met wettelijke rente, aan klager zou worden terugbetaald.

Raad van Discipline Amsterdam 31 augustus 2010, 10-029 ROT en 10-031 ROT

Schorsing voor de duur van 12 maanden, waarvan zes maanden voorwaardelijk. De voorwaardelijke schorsing werd opgelegd met een algemene en een bijzondere voorwaarde. De bijzondere voorwaarde hield in dat de advocaat gehouden was een op zijn derdenrekening gestort bedrag onder de deken te storten. De schorsing is opgelegd naar aanleiding van een klacht en een dekenbezwaar over het feit dat de advocaat had geweigerd schriftelijk te bevestigen dat het door de wederpartij op zijn derdenrekening in depot gestorte bedrag zich nog op de derdenrekening bevond.

Hof van Discipline 13 december 2010, nr. 5794

Zes maanden onvoorwaardelijke schorsing werd opgelegd aan een advocaat die zonder opdracht een procedure namens een klagster aanhangig maakte en verweer namens haar voerde. De advocaat heeft niet geverifieerd of zijn contactpersoon klagster kon vertegenwoordigen en evenmin enige actie ondernomen om het een en ander te verifiëren. In de beslissing van de raad werd tevens een tenuitvoerlegging gelast van een voorwaardelijke schorsing van verweerder.

Raad van Discipline Den Haag 25 oktober 2010, R. 3438/10.68a

Een onvoorwaardelijke schorsing voor de duur van zes maanden met ingang van de dag waarop de advocaat zich inschrijft op het tableau. Deze maatregel was opgelegd aan een advocaat die niet heeft gereageerd op het verzoek van cliënt/klager om een kopie van het dossier toe te zenden.

Hof van Discipline 13 december 2010, nr. 5777

Eén maand onvoorwaardelijke schorsing werd opgelegd aan een advocaat die tijdens een schorsing een cliënt begeleidde bij een bezoek naar de ambtenaar van de Sociale Dienst en zich daarbij presenteerde als "vriend".

4.3 Voorwaardelijke schorsingen

Raad van Discipline Den Haag 4 januari 2010, R.3275/09.107

Een voorwaardelijke schorsing van een week met een proeftijd van twee jaar. De advocaat had in de strafzaak nagelaten de cliënt/klager tijdig te informeren over de uitspraak en nagelaten appel in te stellen. De gestelde afspraak over het instellen van hoger beroep was niet schriftelijk vastgelegd.

Hof van Discipline 11 januari 2010, nr. 5488

Eén maand voorwaardelijke schorsing werd opgelegd aan een advocaat die als letselschadeadvocaat medewerking verleende aan een constructie waarbij de belangen van klaagster in het gedrang konden komen, had verzuimd met klaagster te overleggen over de mogelijkheid van de door overheid gefinancierde rechtsbijstand en de belangen van twee partijen behartigde terwijl aannemelijk was dat de belangen van de partijen tegenstrijdig waren of zouden worden.

Raad van Discipline Amsterdam 9 februari 2010, 09-274U

Twee maanden voorwaardelijke schorsing werd, met een algemene voorwaarde, opgelegd aan de advocaat die ondanks herhaalde verzoeken geen inlichtingen aan de deken heeft verstrekt en het hem daarmee onmogelijk heeft gemaakt onderzoek te verrichten naar een bij de deken ingediende klacht over een gedraging van deze advocaat.

Hof van Discipline 21 mei 2010, nr. 5627

Een voorwaardelijke schorsing voor de duur van twee weken werd opgelegd aan de advocaat die op een zitting, tijdens welke het verzet tegen een faillietverklaring werd behandeld, te kennen gaf voldoende geld onder zich te hebben om het faillissementskosten te betalen en daarmee in strijd met de waarheid sprak.

Raad van Discipline Amsterdam 7 juni 2010, 09-332A

Een maand voorwaardelijke schorsing (met een algemene voorwaarde) werd opgelegd aan de advocaat die niet adequaat zijn cliënt geïnformeerd had over het verloop van de zaak en tevens heeft nagelaten belangrijke informatie en afspraken schriftelijk aan zijn cliënt te bevestigen. Ook de financiële afwikkeling van de opdracht van de cliënt was niet adequaat, waardoor de cliënt de mogelijkheid is ontnomen zich een mening te vormen over de declaratie voor de werkzaamheden van de advocaat.

Hof van Discipline 11 juni 2010, nr. 5657

Twee maanden voorwaardelijke schorsing werd opgelegd aan een advocaat die zijn cliënte er nooit op had gewezen dat zij een rekening zou krijgen en dat zij niet in aanmerking kwam voor een toevoeging, de behandeling van zijn zaak aan medewerkers heeft overgelaten die geen advocaat waren, had nagelaten als voorlopige voorziening alimentatie voor de dochter te vragen en had nagelaten een vergoeding te claimen voor het voortgezet gebruik van de echtelijke woning.

Hof van Discipline 18 juni 2010, nr. 5631

Eén maand voorwaardelijke schorsing werd opgelegd aan een advocaat die voor het vaststellen van de kinderalimentatie slechts een zeer globale berekening opstelde en geen draagkrachtberekening maakte, in het convenant een groot aantal onderwerpen ongeregeld liet en klaagster geen uitleg gaf over de wijze waarop het bedrag van de alimentatie tot stand was gekomen.

Hof van Discipline 12 juli 2010, nr. 5530

Twee weken voorwaardelijke schorsing werd opgelegd aan een advocaat die had nagelaten een advocaat van de wederpartij afschriften te sturen en zich over de wederpartij, de arbiter en de griffier van de arbitrage en griffier in de arbitrageprocedure onbetamelijk had uitgelaten.

Raad van Discipline Amsterdam 19 juli 2010, 10-006H

Een voorwaardelijke schorsing van een maand werd (met een algemene voorwaarde) opgelegd aan de advocaat die betrokken is geweest bij het overleggen van een valse verklaring tijdens een kort geding zitting. De valse verklaring werd overgelegd door een andere advocaat, die daarin optrad namens de vennootschap waarvan de advocaat bestuurder was. Door het in het geding (laten) brengen van een valse vervalste verklaring, heeft zij het vertrouwen in de advocatuur ernstig beschaamd.

Raad van Discipline Den Haag 23 augustus 2010, R.3260/09.92

Een voorwaardelijke schorsing van vier weken met een proeftijd van twee jaar werd opgelegd aan een advocaat die niet was verschenen bij de behandeling ter terechtzitting bij de politierechter, terwijl onduidelijk was of een aanhouding voor de behandeling ter zitting zou worden verleend. Voorts had de advocaat nagelaten toezicht te houden op zijn waarnemer.

Hof van Discipline 27 augustus 2010, nr. 5700

Eén week voorwaardelijke schorsing werd opgelegd aan een advocaat die had nagelaten voor klager hoger beroep in te stellen.

Hof van Discipline 10 september 2010, nr. 5620

Twee weken voorwaardelijke schorsing werd opgelegd aan de advocaat die een opdrachtbevestiging stuurde die in strijd was met de gemaakte afspraak en vervolgens in strijd met die afspraak een nota stuurde, weigerde klager persoonlijk te woord te staan, weigerde een kopie van het door hem namens klager ingediende schriftuur bij de Hoge Raad toe te sturen en heeft gedreigd met het intrekken van deze ingediende schriftuur indien klager de eerder genoemde nota niet zou betalen.

Hof van Discipline 13 september 2010, nr. 5707

Vier weken voorwaardelijke schorsing werd opgelegd aan een advocaat die voor een procedure een rekening stuurde aan een cliënt terwijl hij in die zaak procedeerde op een toevoeging op naam van de echtgenote van de cliënt en de procedure zag op een gezamenlijk geschil van de echtelieden.

4.4 Voorziening wegens onbehoorlijke praktijkuitoefening (art. 6 Ob Advocatenwet)

Raad van Discipline Den Haag 18 januari 2010, R.3282/09.114

Schorsing voor onbepaalde tijd met ingang van de elfde dag na de dag van de uitspraak. Schorsing na rapportage op grond van een verzoek ex art. 60c Advocatenwet. De praktijkuitoefening van de advocaat was niet behoorlijk op drie gebieden: kwaliteit van de rechtshulpverlening, de gang van zaken rond het aanvragen van toevoegingen en de financiën.

Raad van Discipline Amsterdam 29 maart 2010, 10-078A

Schorsing voor onbepaalde tijd op grond van artikel 60b. De advocaat had haar financiële administratie niet op orde. Zij had sinds drie jaren geen BTW-aangifte gedaan, laat staan BTW afgedragen en was sinds lange tijd zeer slecht bereikbaar.

Raad van Discipline Den Haag 17 mei 2010, R.3403/10.60

Schorsing op grond van artikel 60b met onmiddellijke ingang. De advocaat reageerde niet op verzoeken van cliënten, belanghebbenden en de deken. Geen tijdige opgave in het kader van de CCV 2009. Niet voldaan aan haar betalingsverplichting i.v.m. de hoofdelijke omslag over het ordejaar 2009/2010.

Raad van Discipline Amsterdam 14 december 2010, 10-196A

Schorsing voor onbepaalde tijd op grond van artikel 60b, naar aanleiding van een onderzoek op grond van artikel 60c. De advocaat reageerde niet op verzoeken van de deken en de rapporteur om inlichtingen, zowel ten aanzien van de wijze waarop zij haar praktijk uitoefende en liet waarnemen als ten aanzien van de naleving van de Verordeningen. De advocaat verbleef sinds geruime tijd in Suriname en voerde niet meer actief praktijk in Amsterdam.

Casuïstiek

5

Jaarverslag 2010 > Casuïstiek

29

Dit hoofdstuk bevat een selectie uitspraken die aparte vermelding verdienen. De omschrijving vindt plaats in samengevatte vorm, hetgeen het risico met zich brengt de in de uitspraak door het college gekozen bewoordingen en nuances te veranderen. Benadrukt wordt dat alleen de tekst van de uitspraak zelf geldt als een uitspraak van het desbetreffende tuchtcollege. Het college, de uitspraakdatum en het instantienummer staan vermeld. Tevens is het LJN (het Landelijk Jurisprudentienummer) weergegeven, waaronder de uitspraken zijn gepubliceerd op de website www.tuchtrecht.nl.

5.1 Hof van Discipline 11 januari 2010, nr. 5488, LJN YAO254 (constructie letselschadestichting)

De klacht van een klagster dat verweerder in de uitoefening van zijn letselschadepraktijk onvoldoende haar belang in acht had genomen was gegrond. Het hof legde een schorsing op van één maand voorwaardelijk. Verweerder had klagster bijgestaan op betalende basis bij in de afwikkeling van de letselschade ontstaan door een verkeersongeval. Op enig moment bespraken klagster en verweerder de mogelijkheid in aanmerking te komen voor gefinancierde rechtsbijstand. Klagster tekende voor het afzien daarvan en vervolgens een akte van cessie, waarbij haar vordering aan een stichting werd overgedragen tegen betaling van 60% van de uiteindelijke opbrengst minus de gemaakte kosten van rechtsbijstand, beide componenten te vermeerderen met BTW. Klagster ontving van de door een schikking vastgestelde vergoeding van € 750.000 uiteindelijk slechts € 340.000.

Het verschil behield de stichting. Tussen het bestuur van de stichting en verweerder bestond echter een familierelatie. Het bestuur van de stichting beschikte niet over de kennis om aan de hand van een reële risicoanalyse een percentage van de vergoeding te berekenen of onderbouwen. Het hof oordeelde dat er sprake was van een onoorbare constructie, waarin verweerder onvoldoende onafhankelijk was en de belangen van zijn cliënte onvoldoende in ogenschouw nam. De klacht dat verweerder excessief had gedeclareerd was door het hof niet vast te stellen en werd daarom ongegrond verklaard.

5.2 Hof van Discipline 15 januari 2010, nr. 5471, LJN YAO258 (doordrukken echtscheidingsprocedure)

Verweester trad op voor de ex-echtgenoot van klaagster in de echtscheidingsprocedure. Zij stuurde een referteverklaring, voorzien van de tekst dat verweester de identiteit en handtekening op de verklaring had geverifieerd ter ondertekening naar klaagster, die de verklaring evenwel niet ondertekende. Beide echtelieden lieten zich voor de verdere afwikkeling door een eigen advocaat bijstaan. Het hof oordeelde dat verweester onzorgvuldig had opgetreden jegens klaagster door niet te verifiëren of zij inderdaad en bewust met de voorgestelde afwikkeling had ingestemd, en daarmee poogde een snelle en probleemloze echtscheiding voor haar cliënt te bewerkstelligen. Tevens oordeelde het hof dat klaagster een confraternele brief van de advocaat van klaagster niet in het geding had mogen brengen, ook al had klaagster zelf een afschrift van de brief aan haar ex-echtgenoot gestuurd. Het hof bekrachtigde de gegrondverklaring van de raad en de door de raad opgelegde berisping.

5.3 Raad van Discipline Amsterdam 25 februari 2010, O9-123A, LJN YAO427 (herzieningsverzoek)

Een klager wiens klacht bij voorzittersbeslissing kennelijk ongegrond was verklaard, had verzet ingesteld, dat vervolgens eveneens ongegrond werd verklaard. Nu tegen verzetbeslissingen geen hoger beroep openstaat, vroeg klager om herziening van de verzetbeslissing. De voorzitter van de raad verklaarde dit herzieningsverzoek niet-ontvankelijk. Onder verwijzing naar de uitspraak van het Hof van Discipline (5 oktober 2007, nr. 4727) overwoog de voorzitter dat de Advocatenwet niet voorziet in de mogelijkheid tot herziening van een beslissing van de tuchtrechter. Dit lijdt slechts uitzondering in het uitzonderlijke geval dat sprake is van schending van fundamentele rechtsbeginselen, in welk geval alleen een verweerder in een tuchtzaak om herziening kan verzoeken. Het verzoek tot herziening van deze klager was daarom niet-ontvankelijk.

5.4 Hof van Discipline 5 maart 2010, nr. 5536, LJN YAO393 (aangeven wederpartij bij FIOD)

Klager had samen met twee door verweerder bijgestane cliënten geïnvesteerd. De investering was geheel verloren gegaan en nu was de financiële afwikkeling aan de orde. Klager stelde per e-mail voor de winst ten laste van een B.V. te brengen en heeft dat voorstel vervolgens weer ingetrokken. Geruime tijd later heeft verweerder de mail, geanonimiseerd aan de FIOD voorgelegd onder de mededeling dat de mails afkomstig waren van een belastingadviseur en met de vraag de mails te beoordelen. De FIOD was geïnteresseerd in de naam van klager. Het verweer van klager dat zijn cliënten belang hadden bij beoordeling van het voorstel en er dus geen sprake was van het uitoefenen van oneigenlijke druk werd door het hof niet aannemelijk geacht, omdat klager het voorstel al bijna 10 maanden daarvoor had ingetrokken, de cliënten van verweerder de relatie met klager al ruim een half jaar daarvoor hadden verbroken, hij al een half jaar daarvoor een tuchtklacht over klager had ingediend (welke overigens later ongegrond werd verklaard) en het meer voor de hand had gelegen een inhoudelijk oordeel aan de inspectie of een belastingkundige te vragen dan aan een opsporingsinstantie. Het hof bekrachtigde het oordeel van de raad en verzwaarde met eenparigheid van stemmen de maatregel van waarschuwing tot berisping.

5.5 Hof van Discipline 15 maart 2010, nr. 5539, LJN YAO523 (overgetypte productie in geding gebracht als ware het een origineel)

In een geschil van haar cliënte met klagers had verweester een lijst in het geding gebracht van de gemeente R., de zogenaamde zwarte lijst van huisjesmelkers. Verweester deed een beroep op de lijst. Vast stond dat de in het geding gebrachte lijst niet de originele lijst was maar een overgetypte versie. Verweester had de rechter niet gemeld dat de lijst was overgetypt. Klagers stelden dat verweester bewust gebruik had gemaakt van een vervalste versie. Verweester stelde dat zij de lijst uitsluitend om de leesbaarheid te vergroten had laten overtypen en dat de lijsten niet relevant verschilden. De raad had de klacht over het achterwege laten van de vermelding dat de lijst was overgetypt gegrond verklaard, overigens zonder oplegging van een maatregel. Het hof oordeelde dat de grenzen van vrijheid die verweester had omtrent de wijze van optreden jegens haar wederpartij niet waren overschreden, al had zij er beter aan gedaan wel te vermelden dat de lijst was overgetypt. Het hof verklaarde de klacht ongegrond.

5.6 Hof van Discipline 9 april 2010, nr. 5597, LJN YAO559 (schending beroepsgeheim)

Klager werd bij verweerder geïntroduceerd door een derde die al langere tijd cliënt was van verweerder. Bedoeling van klager en deze derde was overname van een bedrijf van deze derde exploiteerde. De derde stelde zich op het standpunt dat klager een bedrag van € 120.000 aan haar schuldig was. Desgevraagd deelde klager aan verweerder mee dat als de derde betaling wenste, hij daarvoor zou zorgen. Vervolgens ontstond een geschil tussen klager en de derde. Verweerder stelde een verklaring op ten behoeve van de derde inhoudende dat klager hem had meegedeeld, desgevraagd tot betaling over te gaan. In de door de derde en klager gevoerde procedure in welke klager de verschuldigdheid van de betaling betwistte, legde verweerder een getuigenverklaring af. Het hof achtte dit een ernstige schending van zijn geheimhoudingsplicht en verzwaarde met eenparigheid van stemmen de opgelegde waarschuwing tot een berisping.

5.7 Hof van Discipline 11 juni 2010, nr. 5521, LJN YAO973 (overname van strafcliënten)

Verweerder had in een strafzaak in de piketfase een cliënt van verweerder bezocht en stelde bij de voorgeleiding als raadsman zullen optreden. Verweerder had voorafgaand hieraan al eens met zijn deken overleg gepleegd over de vraag hoe met de “overnameproblematiek” om te gaan. Het hof oordeelde de klacht van klager gegrond nu verweerder klager slecht een eenzijdige mededeling had gestuurd de zaak over te nemen en de mededeling had gedaan de cliënt te zullen bezoeken, zonder voorafgaand overleg te plegen met klager. Overigens waren geen omstandigheden gesteld of gebleken waaruit het hof kon afleiden dat verweerder overleg met klager niet kon afwachten. Het hof verklaarde de klacht gegrond, zonder oplegging van een maatregel, omdat verweerder wel overleg had gepleegd en er verschil van mening bestond bij dekens over de vraag hoe advocaten hier in voorkomende gevallen mee om dienen te gaan.

5.8 Hof van Discipline 11 juni 2010, nr. 5614, LJN YAO977 (belastende stukken over wederpartij aan journalist doorspelen)

De cliënt van verweerder had een vordering op klager, die woonachtig was in het buitenland, aangaande huurpenningen van een in het buitenland gehuurd pand. Over klager verscheen een artikel in een landelijk dagblad. Verweerder benaderde de journalist met het doel de reputatie van klager onder druk te zetten en te schaden en zodoende een moeilijk incasseerbare vordering te innen. Het hof oordeelde dat verweerder over de grenzen van zijn vrijheid (ten opzichte van de wederpartij) handelde, omdat de aan de journalist ter beschikking gestelde stukken geen verband hielden met het geplaatste artikel. Het hof honoreerde het beroep van verweerder op diens vrijheid van meningsuiting niet. Het hof achtte de klacht gegrond en legde verweerder een waarschuwing op.

5.9 Raad van Discipline Amsterdam 13 juli 2010, O9-326A, LJN YAO849 (tuchtrechtelijke toetsing advocaat/bewindvoerder)

Tegen een advocaat, die bewindvoerder was in een schuldsanering, was een klacht ingediend door de advocaat van de saniet. Tijdens een zitting over de beëindiging van de toepassing van de schuldsaneringsregeling heeft een kantoorgenoot van de advocaat/bewindvoerder geciteerd uit een brief van de saniet aan diens advocaat. De advocaat/bewindvoerder beschikte over deze brief omdat alle post gericht aan de saniet via een postblokkade eerst bij de advocaat/bewindvoerder terecht kwam en pas daarna bij de saniet zelf. De raad overwoog dat de advocaat/bewindvoerder tuchtrechtelijk verantwoordelijk is voor het handelen van haar kantoorgenoot ter zitting. Ook vallen handelingen van een advocaat in zijn hoedanigheid van bewindvoerder in een schuldsanering, net als handelingen van advocaten in hun hoedanigheid van curator in een faillissement, onder het advocatentuchtrecht, wanneer de advocaat zich bij de vervulling van het bewindvoederschap respectievelijk het curatorschap zodanig gedraagt dat daardoor het vertrouwen in de advocatuur wordt geschaad. Daarvan was hier geen sprake, onder meer omdat de advocaat/bewindvoerder op rechtmatige wijze de brief in haar bezit had gekregen. Ook hechtte de raad enig belang aan het feit dat de uitlating ter zitting door haar kantoorgenoot was gedaan, zonder dat zij daarvan van tevoren op de hoogte was gesteld. De klacht werd daarom ongegrond verklaard.

5.1 O Raad van Discipline Amsterdam 13 juli 2010, 10-049A, LJO 848 (tuchtrechtelijke toetsing van advocaat/scheidingsbemiddelaar)

In een echtscheidingszaak hadden klager en zijn toenmalige echtgenote gezamenlijk een advocaat/echtscheidingsbemiddelaar om als mediator hun echtscheiding te begeleiden. Klager verweet deze advocaat/echtscheidingsbemiddelaar tijdens de mediation hen verkeerde (juridische) informatie te hebben verschaft en heeft een klacht tegen hem ingediend. De raad overwoog dat een advocaat/scheidingsbemiddelaar die als mediator optreedt, met zijn handelen onder eigen gedragsregels valt (in dit geval van de VFAS). Toch blijft ook het advocatentuchtrecht voor hem gelden, voor zover hij zich bij de vervulling van zijn taken als advocaat/scheidingsbemiddelaar zodanig gedraagt dat daardoor het vertrouwen in de advocatuur wordt geschaad. In de onderhavige tuchtzaak kon de raad daarom slechts marginaal de juistheid van juridisch inhoudelijke mededelingen en adviezen van de advocaat/scheidingsbemiddelaar toetsen. Bij die toetsing is de raad onvoldoende gebleken dat de advocaat/scheidingsbemiddelaar een onjuist en onevenwichtig standpunt heeft ingenomen. De raad verklaarde de klacht daarom ongegrond.

5.1 I Raad van Discipline Amsterdam 18 juli 2010, 10-002A, LJO 876 (overleggen confraternele correspondentie)

In een lang lopend geschil tussen een vermogensbeheerder en diens voormalig klant, trad verweerder op voor de klant. Deze klant had correspondentie tussen de vermogensbeheerder en diens eigen advocaat in zijn bezit gekregen en overhandigd aan verweerder. Deze correspondentie heeft verweerder in de civiele procedure tussen de vermogensbeheerder en de klant in het geding gebracht ter onderbouwing van bepaalde, voor het civiele geschil cruciale, stellingen van de klant. De klacht van de vermogensbeheerder tegen verweerder over het overleggen van deze correspondentie werd ongegrond verklaard. Daartoe overwoog de raad dat het overleggen van correspondentie tussen de wederpartij en diens advocaat in beginsel niet is toegestaan, behoudens uitzonderlijke gevallen. Van dit laatste was hier sprake. Wel handelde verweerder tuchtrechterlijk laakbaar door confraternele correspondentie (gevoerd tussen de advocaat van de vermogensbeheerder en verweerder zelf) in het geding te brengen zonder vooraf toestemming te vragen aan de wederpartij en zonder advies van de deken in te winnen. Eveneens tuchtrechterlijk laakbaar was het feit dat verweerder heeft bedreigd met het openbaar maken van de zaak en het inlichten van bancaire toezichthouders, wanneer de vermogensbeheerder niet aan de eisen van de klant zou voldoen. Gezien de gegrondverklaring van twee van de drie klachtonderdelen heeft de raad aan verweerder de maatregel van waarschuwing opgelegd.

5.1 2 Hof van Discipline 27 augustus 2010, nr. 5553, LJN YA 1464 (ongeanonimiseerde publicatie van een transactie op de kantoorste)

Verweerster had klager sub 1 geadviseerd over een aandelenverkoop aan klagers sub 2 en sub 3. De transactie is met vermelding van de partijnamen gepubliceerd op de website van haar kantoor. Nadat verweerster hierop was gewezen werden de gegevens verwijderd. Verweerster voerde aan dat het publiceren van de ongeanonimiseerde gegevens berust op een misverstand tussen haar en de afdeling van haar kantoor die de publicatie feitelijk verzorgde. Raad en hof achtten dit een schending van de geheimhoudingsplicht jegens klager sub 1 (haar cliënte) en tevens een schending van de zorgvuldigheid die zij in acht dient te nemen jegens klagers sub 2 en 3. De klacht werd gegrond verklaard en aan verweerster werd een waarschuwing opgelegd.

5.1 3 Raad van Discipline Amsterdam 14 september 2010, 10-089A, LJN YA 1039 (bejegening gezamenlijke cliënt van oud-kantoorgenoten)

Klager en verweerder waren beiden advocaat en hebben jarenlang op een kantoor samengewerkt in een grote zaak, voor een grote cliënt. Deze samenwerking is voortgezet nadat hun kantoor ophield te bestaan en beide advocaten bij verschillende kantoren gingen werken. Op enig moment maakte verweerder zich zorgen over de wijze waarop klager aan de (nog steeds gezamenlijke) cliënt declareerde en over de manier waarop hij de zaak behandelde. Verweerder heeft deze zorgen rechtstreeks aan de cliënt geuit, met als gevolg dat klager zijn cliënt (voor wie hij negen jaar werkzaam was geweest) kwijt raakte en de cliënt volledig is overgestapt naar verweerder. De raad achtte het handelen van verweerder, waardoor klager zijn cliënt is kwijtgeraakt, tuchtrechtelijk laakbaar. Eveneens tuchtrechterlijk laakbaar was, dat verweerder vervolgens als advocaat is opgetreden in de begrotingsprocedure tussen klager en de cliënt over de declaraties van klager. De raad oordeelde dat verweerder had moeten inzien dat juist hij niet in de begrotingsprocedure voor de cliënt mocht optreden. Optreden tegen een oud-kantoorgenoot is onder omstandigheden mogelijk, maar in deze specifieke omstandigheden, waarbij klager en verweerder samen hebben gewerkt aan de zaak van de cliënt, past dit niet. De raad legde aan verweerder de maatregel van berisping op.

5.1 4 Hof van Discipline 1 5 oktober 2010, nr. 5 7 2 4, LJN YA 1 4 6 5 (belasteren OM?)

Verweerder trad in een strafzaak op voor twee verdachten, die werden vervolgd voor grootschalige handel in softdrugs. Verweerder richtte zich schriftelijk tot klager en sommeerde hem de vervolging te staken, omdat verweerder uit het schaduw dossier afleidde dat het onderzoek de onmogelijkheid van de verweten gedraging aantoonde. Vervolgens deed verweerder namens zijn cliënten aangifte tegen klager, zaaksofficier, ter zake van laster en bracht hij van deze aangifte een persbericht uit. Klager beklaagde zich bij de tuchtrechter over een persoonlijk tot hem gerichte aantijging die hem via de media bekend werd en welke niet door de feiten uit het straf dossier werd gedragen. De raad oordeelde dat verweerder de grenzen van de vrijheid van de advocaat had overschreden en oordeelde de klacht gegrond. Het hof vernietigde deze beslissing en verklaarde de klacht ongegrond, nu de aanklacht over de officier hem niet persoonlijk betrof maar ging over zijn optreden als officier, en een advocaat zich mag uiten over het functioneren van de officier, mits hij hem niet onnodig persoonlijk aanvalt. Verweerder heeft klager zijn excuses gemaakt voor het feit dat het ANP eerder over de aangifte was geïnformeerd dan klager. Dit gegrond te verklaren feit acht het hof niet van dien aard dat de klacht (deels) gegrond verklaard zou moeten worden.

5.1 5 Hof van Discipline 1 2 november 2012, nr. 5 7 1 4, LJN YA 1 4 6 6 (uitlokking vergaring bewijs op onoorbare wijze?)

Verweerder adviseerde een bank die een vordering pretendeerde te hebben op klager, die via de bank op basis van een ware house overeenkomst belegde. Een oud-medewerker van de bank speelde klager vertrouwelijke e-mails van verweerder aan de bank toe waaruit, volgens klager, kon worden afgeleid dat verweerder de bank onoorbare adviezen gaf, waarin hij niet alleen over de kwalificatie van de bestaande rechtsverhouding adviseerde maar ook de feiten trachtte te bevestigen en verdraaien. De raad en het hof achtten het door klager verkregen bewijs niet ontoelaatbaar in de tuchtprocedure en oordeelden beide dat het optreden van verweerder viel binnen diens vrijheid van de advocaat van de wederpartij.

5.1 6 Hof van Discipline 6 december 2010, nr. 5775, LJN YA 1370 (plicht tot onderzoek naar toevoegingsmogelijkheden)

Klaagster had zich tot verweerster gewend voor bijstand ter zake van haar echtscheiding. In de door verweerster aan klagster verstuurde opdrachtbevestiging was niets opgenomen over de vraag of was gesproken over de mogelijkheid een toevoeging te verkrijgen. Klaagster beklagde zich daarover. Verweerster stelt dat met name het buitenlandse onroerend goed van de echtelieden en de vermogende indruk die klagster maakte met zich bracht dat ze de toevoegmogelijkheden niet verder had hoeven onderzoeken. Het hof volgde haar niet in deze redenering en oordeelde dat verweerster de mogelijkheid voor het verkrijgen van een toevoeging wel had moeten onderzoeken.

Samenstelling colleges

Jaarverslag 2010 > Samenstelling colleges

39

Raad van Discipline Amsterdam

Naam

mw. mr. D.J. Markx
mr. drs. J. Blokland
mr. H. Brouwer
mw. mr. T.J.M. Gijsberts
mr. Th.S. Röell
mw. mr. drs. A.P. Schoonbrood-Wessels
mw. mr. A. Gerritsen-Bosselaar
mr. P.W.M. Huisman
mr. B.E. van der Molen
mr. H.B. de Regt
mr. J.H.P. Smeets
mr. M.J.G.H. Verviers
mr. D.J.S. Voorhoeve
mw. mr. S. Wieberdink
mr. M.A. le Belle
mr. H. Dulack
mr. E.J. Ferman

Functie

Voorzitter
Plv. voorzitter
Plv. voorzitter
Plv. voorzitter
Plv. voorzitter
Plv. voorzitter
Lid-advocaat
Lid-advocaat
Lid-advocaat
Lid-advocaat
Lid-advocaat
Lid-advocaat
Lid-advocaat
Lid-advocaat
Plv. lid-advocaat
Plv. lid-advocaat
Plv. lid-advocaat

Raad van Discipline Arnhem

Naam

mr. B.P.J.A.M. van der Pol
mw. mr. drs. M.J. Blaisse
mr. M.F.J.N. van Osch
mr. D. Vergunst
mr. A.E. Zweers
mr. H.C. Brandsma
mr. E.D. Breuning ten Cate
mr. J.R.O. Dantuma
mr. G.E.J. Kornet
mw. mr. C.J. Lunenberg-Demenint
mr. E.J. Verster
mr. C.J.M. de Vlieger
mr. P.J.M. van Wersch
mw. mr. A.D.G. Bakker
mw. mr. E. Bige
mr. F. Klemann
mw. mr. H.F.J. Maissan
mr. P.R.M. Noppen
mr. H.J.P. Robers
mr. P.M. Wilmink

mw. mr. M.Y.A. Verhoeven
mw. mr. P.J.G. van den Boom
mw. mr. A. Huber
mw. mr. A.M. van Rossum

Functie

Voorzitter
Plv. voorzitter
Plv. voorzitter
Plv. voorzitter
Plv. voorzitter
Lid-advocaat
Lid-advocaat
Lid-advocaat
Lid-advocaat
Lid-advocaat
Lid-advocaat
Lid-advocaat
Lid-advocaat
Lid-advocaat
Plv. lid-advocaat
Plv. lid-advocaat
Plv. lid-advocaat
Plv. lid-advocaat
Plv. lid-advocaat
Plv. lid-advocaat

Griffier
Plv. griffier
Plv. griffier
Plv. griffier

Raad van Discipline Den Haag

Naam

mr. A.F.L. Geerdes
mw. mr. M.F. Baaij
mr. G.J.W. van Oven
mr. P.H. Veling
mw. mr. P.O.M. van Boven-de Groot
mr. W.P. Brussaard
mr. N.J. van der Giessen
mr. R. de Haan
mr. W.J. Hengeveld
mr. A.A.J. Maat
mw. mr. H.E. Meerman
mr. A.J.N. van Stigt
mr. M. Aukema
mr. L.Ph.J. baron van Utenhove
mr. J.P.M. Borsboom
mw. mr. J.C. van den Dries
mr. dr. J.P. Heinrich
mr. P.S. Kamminga
mw. mr. J.A. van Keulen
mr. J.H.M. Nijhuis
mr. P.J.E.M. Nuiten
mr. P.C.M. van Schijndel
mr. G.J. Schipper
mw. mr. C.A. de Weerdt
mr. E.J. van der Wilk

mw. mr. M. Boender-Radder
mw. mr. A.H. van Haga
mr. P. Rijpstra
mw. mr. M.M.C. van der Sanden

Functie

Voorzitter
Plv. voorzitter
Plv. voorzitter
Plv. voorzitter
Lid-advocaat
Lid-advocaat
Lid-advocaat
Lid-advocaat
Lid-advocaat
Lid-advocaat
Lid-advocaat
Lid-advocaat
Lid-advocaat
Plv. lid-advocaat
Plv. lid-advocaat
Plv. lid-advocaat
Plv. lid-advocaat
Plv. lid-advocaat
Plv. lid-advocaat
Plv. lid-advocaat
Plv. lid-advocaat
Plv. lid-advocaat
Plv. lid-advocaat
Plv. lid-advocaat
Plv. lid-advocaat
Plv. lid-advocaat
Plv. lid-advocaat

Griffier
Plv. griffier
Plv. griffier
Plv. griffier

Raad van Discipline 's-Hertogenbosch

Naam

mr. R.P.G. Houterman
mw. mr. W.E.A. Gimbrère-Straetmans
mr. J.P.M. van der Ham
mw. mr. M.I.J. Hegeman
mr. P.M. Knaapen
mr. L.W.M. Caudri
mr. R.F.L.M. van Dooren
mr. J.J.M. Goumans
mr. A.L.W.G. Houtakkers
mw. mr. E.J.P.J.M. Kneepkens
mr. Ch.M.J. Peeters
mr. I.E.M. Sutorius
mr. E.P.C.M. Teeuwen
mw. mr. M.B.Ph. Geeraedts
mr. L.G.J. de Haas
mr. J.D.E. van den Heuvel
mr. drs. P.A.M. van Hoef
mr. J.F.E. Kikken
mw. mr. Th. Kremers
mr. H.C.M. Schaeken
mr. L.R.G.M. Spronken
mw. mr. P.J.W.M. Theunissen
mr. R.G.A.M. Theunissen

mw. mr. I.J.M. Huysmans-van Opstal
mw. mr. Th.H.G. van de Langenberg
mr. C.M. van Lanschot
mw. mr. A.M.T.A. Verhagen

Funcie

Voorzitter
Plv. voorzitter
Plv. voorzitter
Plv. voorzitter
Plv. voorzitter
Lid-advocaat
Lid-advocaat
Lid-advocaat
Lid-advocaat
Lid-advocaat
Lid-advocaat
Lid-advocaat
Lid-advocaat
Plv. lid-advocaat
Plv. lid-advocaat
Plv. lid-advocaat
Plv. lid-advocaat
Plv. lid-advocaat
Plv. lid-advocaat
Plv. lid-advocaat
Plv. lid-advocaat
Plv. lid-advocaat
Plv. lid-advocaat
Griffier
Plv. griffier
Plv. griffier
Plv. griffier

Raad van Discipline Leeuwarden

Naam

mr. P. Schulting
mr. C. van den Noort
mw. mr. M.M.A. Wind
mw. mr. M.E. Derix
mr. R. Glas
mr. J. de Goede
mr. J.H. van der Meulen
mr. J.D. Leerink
mr. J.V. van Ophem
mw. mr. G.J. van der Veer
mw. mr. M.M. Wiersema
mr. P.H.F. Yspeert
mw. mr. E. van Asselt-Pronk
mr. P.L.G. Buisman
mr. A.J.H. Geense
mw. mr. M.I. van Horssen-Bok
mr. H.J.M. Janssen
mr. H.J. Meijer
mw. mr. V.J.M. Verlinden-Masson
mr. A.H. van der Wal

mw. mr. D.C. van der Kwaak-Wamelink
mw. mr. J.M.G. Kuin-van den Akker

Functie

Voorzitter
Plv. voorzitter
Plv. voorzitter
Lid-advocaat
Lid-advocaat
Lid-advocaat
Lid-advocaat
Lid-advocaat
Lid-advocaat
Lid-advocaat
Lid-advocaat
Lid-advocaat
Lid-advocaat
Lid-advocaat
Plv. lid-advocaat
Plv. lid-advocaat
Plv. lid-advocaat
Plv. lid-advocaat
Plv. lid-advocaat
Plv. lid-advocaat
Plv. lid-advocaat
Plv. lid-advocaat
Griffier
Plv. griffier

Hof van Discipline

Naam

mw. mr. J.H.C. Schouten
mw. mr. G.J. Driessen-Poortvliet
mr. W.H.B. den Hartog Jager
mr. C.J.J. van Maanen
mr. G.W.S. de Groot
mw. mr. P.M.A. de Groot-van Dijken
mr. J.S.W. Holtrop
mw. mr. J.H.J.M. Mertens-Steeghs
mw. mr. A.J.M.E. Arpeau
mr. J.P. Balkema
mr. S.A. Boele
mw. mr. A.D.R.M. Boumans
mw. mr. M.A. Goslings
mw. mr. H.M.A. de Groot
mr. drs. P.T. Gründemann
mr. P.H. Holthuis
mw. mr. M.M.H.P. Houben
mw. mr. A.D. Kiers-Becking
mw. mr. E.B. Knottnerus
mr. H. van Loo
mw. mr. E.A. Mout-Bouwman
mr. J.C. van Oven
mw. mr. C.M. Pannekoek-Dubois
mr. D.P. Ruitinga
mw. mr. A.G. Scheele-Mülder
mr. W.A.M. van Schendel
mw. mr. J.S.A.M. Schokkenbroek
mr. A.H.A. Scholten
mw. mr. J.G. Vegter-Fieten
mr. R. Veenendaal
mr. G.J. Visser
prof. mr. R.D. Vriesendorp
prof. mr. P.J. Baauw
mr. A. Beker
mr. W.M. Poelmann
mr. R.W. de Ruuk

Functie

Voorzitter
Plv. voorzitter
Plv. voorzitter
Plv. voorzitter
Kroonlid
Kroonlid
Kroonlid
Kroonlid
Plv. kroonlid
Plv. kroonlid
Plv. kroonlid
Plv. kroonlid
Plv. kroonlid
Plv. kroonlid
Plv. kroonlid
Plv. kroonlid
Plv. kroonlid
Plv. kroonlid
Plv. kroonlid
Plv. kroonlid
Plv. kroonlid
Plv. kroonlid
Plv. kroonlid
Plv. kroonlid
Plv. kroonlid
Plv. kroonlid
Lid-advocaat
Lid-advocaat
Lid-advocaat
Lid-advocaat

Naam

mr. B.J.Th. Bouma
mr. G.J.S. Bouwens
mr. H.D. Cotterell
mr. G. Creutzberg
mr. W.K. van Duren
mr. G.R.J. de Groot
mr. J.H. Homveld
mw. mr. M. de Leeuw
mw. mr. M. Meerman-Padt
mr. A. Minderhoud
mr. G.J. Niezink
mr. Ch.M.E.M. Paulussen
mr. C.A.M.J. Raymakers
mw. mr. L. Ritzema
mr. G.J.L.F. Schakenraad
mw. mr. E. Schutte
mr. R. Verkijk
mr. W.F. van Zant
mr. A.A.H. Zegers

mw. mr. I.F. Schouwink
mw. mr. L.G.J. Hendrix
mw. mr. G.E. Muller
mw. mr. N.A.M. Sinjorgo

Functie

Plv. lid-advocaat
Plv. lid-advocaat
Plv. lid-advocaat
Plv. lid-advocaat
Plv. lid-advocaat
Plv. lid-advocaat
Plv. lid-advocaat
Plv. lid-advocaat
Plv. lid-advocaat
Plv. lid-advocaat
Plv. lid-advocaat
Plv. lid-advocaat
Plv. lid-advocaat
Plv. lid-advocaat
Plv. lid-advocaat
Plv. lid-advocaat
Plv. lid-advocaat
Plv. lid-advocaat
Plv. lid-advocaat
Plv. lid-advocaat

Griffier
Plv. griffier
Plv. griffier
Plv. griffier

Hof van Discipline en Raden van Discipline Jaarverslag 2010

www.hofvandiscipline.nl
www.raadvandiscipline.nl

Raad van Discipline Amsterdam

(arrondissementen Alkmaar, Amsterdam, Haarlem en Utrecht)

Griffie:

Postbus 75265
1070 AG AMSTERDAM
Telefoon: 020 - 6789275
Fax: 020 - 7954275

Raad van Discipline Arnhem

(arrondissementen Almelo, Arnhem, Zutphen en Zwolle-Lelystad)

Griffie:

Postbus 30214
6803 AE ARNHEM
Telefoon: 026 - 3593600
Fax: 026 - 3593601

Raad van Discipline Den Haag

(arrondissementen Den Haag, Dordrecht, Middelburg en Rotterdam)

Griffie:

Postbus 85850
2508 CN DEN HAAG
Telefoon: 070 - 3547054
Fax: 070 - 3501024

Raad van Discipline 's-Hertogenbosch

(arrondissementen Breda, 's-Hertogenbosch, Maastricht en Roermond)

Griffie:

Postbus 3115
4800 DC BREDA
Telefoon: 076 - 5490568
Fax: 076 - 5490569

Raad van Discipline Leeuwarden

(arrondissementen Assen, Groningen en Leeuwarden)

Griffie:

Postbus 399
9400 AJ ASSEN
Telefoon: 0592 - 311001
Fax: 0592 - 317625

Hof van Discipline

Griffie:

Postbus 132
4840 AC PRINSENBEEK
Telefoon: 076 - 5484607
Fax: 076 - 5484608

© Hof en Raden van Discipline 2011

Hoewel aan de totstandkoming van deze uitgave de uiterste zorg is besteed,
kan voor de afwezigheid van eventuele (druk)fouten en onvolledigheden niet worden ingestaan.

